

A Pécsi Ítéltábla a dr. Cserjési Éva pártfogó ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Kolonics Bálint ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogi igény érvényesítése iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2018. május 28-án kelt 4. P.20.839/2017/23. számú ítélete ellen a felperes által 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek tizenöt napon belül 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A Zalaegerszegi Járásbíróság a 2015. február 24-én kelt 5.B.397/2014/183. számú ítéletével a felperest mint I. rendű vádlottat 1 rb. kényszerítés büntettének kísérlete, 1 rb. tártettesként elkövetett kényszerítés büntettének kísérlete, és 1 rb. felbujtóként elkövetett közveszélyokozás büntettének kísérlete miatt, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 9 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melyet fegyházban rendelt végrehajtani. A Zalaegerszegi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2015. november 18-án kelt Bf.300/2015/65. számú másodfokú ítéletével az elsőfokú ítéletet a felperes vonatkozásában annyiban változtatta meg, hogy a kiszabott szabadságvesztés tartamát 8 évre enyhítette.

A közveszélyokozási tényállás körében a büntetőeljárásban az alperes adott igazságügyi tűzvédelmi szakértői véleményt, amelyet írásban benyújtott, illetve lényegében azonos tartalommal a bíróság előtt is fenntartott. A szakvélemény érdemi megállapítása szerint közveszélyes helyzet állt elő akkor, amikor a szórakozóhely ajtajának sikertelen berúgása után a II. rendű és a III. rendű vádlottak a **Z.** szórakozóhely bejárati ajtajának lépcsőjére benzint locsoltak. Annak egy része az ajtó alatti résen a vendégtérbe jutott, így fennállt annak a lehetősége és reális veszélye, hogy a bejárati ajtó közelében működő gázkonvektor a szétáradó benzingőzt berobbantsa, illetve a berobbanás után a padlón még folyadékfázisban lévő benzin meggyulladjon. Közvetlen veszélybe került a **Z.** szórakozóhely teljes épülete, az ott fellelhető valamennyi berendezési tárgy, az épület mellett lévő toldaléképület, továbbá közvetlen és reális volt a tűz más épületre való tovaterjedésének veszélye is. A vendégtérbe jutott benzin és benzingőz robbanásveszélyes elegye a terjedési távolságon belül működő gázkonvektortól belobbanhatott volna, ami a járdán elhaladó személyeket is veszélyeztette.

A büntető ügyben eljáró bíróságok különös jelentőséget tulajdonítottak az alperes tűzvédelmi szakértői véleményének, azt megalapozottnak értékelték, annak alapján állapították meg a vádlottak - köztük a felperes - bűnösségét közveszély okozás büntetében.

A felperes keresetet terjesztett elő annak megállapítására, hogy az alperes megsértette az élethez, testi épséghez, egészséghez, személyes szabadsághoz, magánélethez, becsülethez és jó hírnévhez fűződő személyiségi jogait, magatartása a hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközött. Kérte továbbá az alperes elégtétel adására, valamint 50 millió Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezését. Arra hivatkozott, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (1998. évi Be.) szakértői vizsgálatra és a szakvélemény előterjesztésére vonatkozó szabályainak megsértésével, etikátlanul, kellő odafigyelés nélkül, figyelmetlenül készítette el a szakvéleményét, ami az oka annak, hogy 8 év fegyházbüntetést kell elszenvednie, ami lelkiileg és idegileg nagyon megviseli.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, álláspontja szerint a szakvélemény elkészítése során a büntetőeljárás bizonyításra vonatkozó szabályait maradéktalanul megtartotta, a felperes személyiségi jogait nem sértette meg. Utalt arra, a felperesnek nem az ő szakértői tevékenysége, hanem a jogerős büntetőítélet alapján kell büntetését letöltenie.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest 100.000 forint perköltség megfizetésére, megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd munkadíját a felperes köteles viselni.

Határozatának indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§ (1) bekezdése, 2:51.§ (1) bekezdés a) és c) pontja, 2:52.§ (1) bekezdése, valamint az irányadó ítélkezési gyakorlat felhívásával megállapította, hogy az alperes által készített szakvélemény a felperes személyiségi jogait nem sértette meg.

Kiemelte, a személyiségi jogi perben a polgári bíróság a szakértő eljárásának jogszerűségét és véleménye megalapozottságát nem értékelheti újra, a büntető bíróság döntését nem bírálhatja felül, mert ez a személyiségi jogi per kereteit meghaladja. Az ítélkezési gyakorlat szerint a szakértő terhére személyiségi jogsértés akkor állapítható meg, ha a szakértő kilép kirendelése, a szakértői véleményalkotás keretei közül, vagy a véleményalkotás során a felperes személyének lejárataására, ellehetetlenítésére törekedett. E feltételek fennállását azonban nem lehetett megállapítani.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak megváltoztatását és keresetének teljesítését kérte. Fenntartotta, hogy az alperes a büntetőeljárásban az 1998. évi Be. megszegésével végezte munkáját, amikor a megváltoztatott helyszín és a hallomásból szerzett információk alapján készítette el a szakvéleményét és a rendelkezésre álló kamerafelvételeket figyelmen kívül hagyta, ami a felperes elítélését vonta maga után.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Kiemelte, hogy a szakértői vélemény megalapozatlansága, a büntetőeljárás törvény megsértése a személyiségi jogi perben nem vizsgálható, személyiségi jogsértés alapjául nem szolgálhat.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan állapította meg a tényállást, az abból levont következtetésével, és ezért a keresetet elutasító érdemi döntésével a másodfokú bíróság egyetértett, az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952.

évi Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta, utalva az 1952. évi Pp. 254. § (3) bekezdésére.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokaival is egyetértett, azokat megismételni nem kívánja, a felperes fellebbezése kapcsán emeli ki a következőket.

A felperes az igazságügyi szakértő alperest perelte az ellene korábban folyamatban volt büntetőeljárásban beszerzett igazságügyi szakértői vélemény tartalma miatt. Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény (Sztv.) 1.§ (1) bekezdése értelmében az igazságügyi szakértő feladata, hogy a bíróság, a közjegyző, az ügyészség, a rendőrség és a jogszabályban meghatározott más hatóság kirendelése vagy megbízása alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel segítse a tényállás megállapítását, a szakkérdés eldöntését. A (2) bekezdés szerint az igazságügyi szakértő a tevékenységét a törvény és más jogszabályok rendelkezései, valamint a tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával, legjobb tudása szerint köteles végezni. Az 1998. évi Be. 99.§ (1) bekezdése szerint, ha a bizonyítandó tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, szakértőt kell alkalmazni. Az 1952. évi Pp. 4.§ (2) bekezdése kimondja, ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

E jogszabályokra is figyelemmel helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság a BDT 3209. számú döntéssel is alátámasztott következetes ítélkezési gyakorlatra, amely szerint a személyiségi jogi pernek a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva nem lehet rendeltetése más eljárásra tartozó jogvita eldöntése vagy véleményezése, más eljárásokban készült szakértői vélemények felülbírálata. A büntetőeljárásban beszerzett szakértői vélemény tartalmát a személyiségi jogsértés vonatkozásában az egyéb nyilatkozatoktól eltérően kell értékelni. A kifogásolt szakvéleményt alapvetően abban az eljárásban kell megítélni, illetve kifogásolni, amelyben a szakvélemény a kirendelés folytán előterjesztésre került.

A bírói gyakorlatnak megfelelően a személyiségi jogsértés csak akkor lenne megállapítható az alperes terhére, ha ő kilépett volna a kirendelés, illetve a szakértői véleményalkotás keretei közül. Ennek megítélésénél valóban nem a felperes szubjektív sértettség érzéséből kell kiindulni, hanem a bíróságnak külső, objektív mércét kell alkalmazni. A per adatai alapján a büntetőeljárásban egyebek mellett azt kellett megállapítani, a II. és III. rendű vádlott magatartása, az hogy a szórakozóhely bejáratí ajtájának lépcsőjére benzint locsoltak, járt-e a közveszély bekövetkezésének reális veszélyével. Az alperes ennek megítélése körében terjesztette elő szakértői véleményét. A felperes keresetében érdemben a szakvéleménynek a robbanásveszélyes állapot létrejöttére és a közveszély bekövetkezésének reális veszélyére tett megállapítását kifogásolta, mivel megalapozatlannak és tévesnek tartotta. Kifogásolta a szakértő rendelkezésére állt vizsgálati anyag, így a helyszíni szemle jegyzőkönyv, a sértett tanúvallomása értékelését és a kamerafelvétel figyelmen kívül hagyását. Ennek vizsgálata azonban a jogerős büntető ítélet után a szakvélemény megalapozottságának újraértékelését, a büntető bíróság döntésének felülbírálatát jelentené, amire a személyiségi jogi perben nem kerülhetett sor.

Arra a felperes nem hivatkozott, és a per adatai alapján nem is állapítható meg, hogy a büntetőeljárásban beszerzett szakértői véleményben foglaltak átlépték volna a szakértő feladatát képező kereteket, vagy indokolatlanul bántó, sértő, lekicsinylő kijelentésekkel a felperes személyének lejáratására, ellehetetlenítésére lettek volna alkalmasak. A felperes személyes meghallgatásakor nem is tartotta fenn azt a nyilatkozatát, hogy az alperes azzal a szándékkal adott

ilyen szakvéleményt, hogy őt a bíróság elítélje. E feltételek hiányában az alperes terhére a személyiségi jogsértés nem volt megállapítható.

A másodfokú bíróság kiemeli, a szakvéleményt nem teheti jogsértővé, hogy a felperes annak lényegi megállapításaival nem ért egyet, az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, a felperes ennek alapján a büntetőeljárásban perújítási kérelmet előterjeszthetett, a keresete azonban személyiségi jogsértés hiányában nem volt teljesíthető.

A fellebbezés eredménytelensége miatt a felperes köteles az 1952. évi Pp. 239.§-a folytán alkalmazandó 78.§ (1) bekezdése alapján az alperes részére 50.000 Ft másodfokú perköltséget megfizetni, melynek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint (5) bekezdése alapján állapította meg, a 3.§ (6) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban kifejtett jogi képviselési tevékenységgel arányban mérsékelve. Az 1952. évi Pp.87.§ (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú díjának viselésére a pervesztes felperes köteles. A költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§ alapján a felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

A másodfokú bíróság a felperes ítélet ellen előterjesztett fellebbezését az 1952. évi Pp. 256/A. § (1) bekezdés e), f) pontjai és (3) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

écs, 2018. december 11.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr. Vogycska Petra s.k. bíró